

Швець Д.Д.

ЛІДЕРСТВО ТА ЙОГО РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ЗМІНАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В даній роботі розглянуті дослідження особливості лідерства та його роль в управлінні змінами на підприємстві.

Слово лідер означає «той, хто веде за собою, очолює». Лідер (англ. leader – провідник, той, хто веде, керівник, вождь, командир) – особистість, яка користується беззастережним авторитетом і повагою з огляду на свої видатні індивідуальні людські, інтелектуальні або фахові якості [1]. Лідерство – це процес діяльності людини, яка веде групу до наміченої мети, сприяє формуванню групових цілей, виражаючи потреби і прагнення людей в організації.

Всі форми впливу та влади спонукають людей виконувати бажання іншої людини, задовольняючи тим самим свої власні активні потреби. З огляду на це, люди очікують та передбачають наслідки тієї чи іншої поведінки лідера. Найвагомішим внеском у теорію лідерства славиться праця Н. Макіавелі «Государ» [2], викладена у якій концепція розкривається через чотири тези: влада лідера базується на підтримці прихильників; підлеглі повинні знати, чого очікувати від лідера та чого лідер очікує від них; лідер повинен мати волю виживання; лідер – завжди зразок мудрості і справедливості для своїх прихильників.

Перше дослідження стилів управління було здійснено у 1939 р. Куртом Левіним та його колегам. Автори виокремили три провідні стилі: авторитарний, демократичний та нейтральний [3]. У результаті дослідження було створено вісім альтернативних стратегій, реалізація яких створює образ управлінця: визначення дистанції з підлеглими – посилення або згладжування ієрархії; спосіб вироблення та прийняття рішень – одноособовий або колегіальний; характер розпоряджень – наказ або роз'яснення; контроль ходу виконання рішень – регулярна перевірка або робота за довірою; характер виконання функцій – кожний виконує тільки свою функцію або практикується функціональна взаємозалежність; форма відповідальності за прийняте рішення – особиста або колективна; ступінь формалізації відносин – суто службові або приятельські; залученість керівника до проблем підлеглих – виключно службові справи або розв'язуються і позаслужбові проблеми.

Стратегія лідерського управління в конкретний момент визначає, як організація має діяти в сучасних умовах, щоб досягти бажаної мети в майбутньому, виходячи з того, що оточення змінюватиметься. Тобто при управлінні оцінюється сучасний стан, виходячи з майбутнього. При цьому не тільки прогнозується бажаний рівень у майбутньому, але й виробляється здатність відповідно реагувати на зміни в зовнішньому середовищі для досягнення цілей.

Література:

1. Татенко В. О. Лідер XXI / В. О. Татенко // Leader XXI: Соц.-психолог. студії. – К.: Корпорація, 2004. – 198 с.

2. Тельпіс О. В. Антропологічна природа політичного лідерства в міжнародних відносинах / О. В. Тельпіс // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2011. – Вип. 103(1). – С. 236-247.

3. Волківська Д. А. Сучасні підходи до визначення лідерства / Д. А. Волківська // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 115. – С. 45-47. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2014_115_14

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри МтаТП Буднік М.М.